

og saaledes ere vore — kan denne Rente ikke forandres, men Rentefoden viser sig da paa en anden Maade, nemlig gennem den Pris, for hvilken Kreditbeviserne kunne kjøbes og sælges. Jeg vil saaledes tillade mig at gøre opmærksom paa, hvad jeg ikke veed, om alle de ærede Medlemmer have havt deres Tanke henvendt paa, at Kreditbeviserne ikke uden videre udbydes som Mønt, men de sælges og kjøbes, og naar Rentefoden for den Slags Papirer er lavere end de 5 pCt., hvorpaa de lyde, vil Følgen deraf blive, at deres Pris bliver over 100. Saaledes skal jeg f. Ex. meddele Rigsdagen, at de sidste Kreditbeviser, jeg har solgt, ere solgte til Priser, der have været over 100, og dergennem har jeg naturligvis bevirket, at Staten i Virkeligheden er kommen til af disse Kreditbeviser at give en mindre Rente end 5 pCt. Dette tror jeg vil være indlysende for Alle, men deraf fremgaar da tillige, at de 5 pCt. Rente ikke have den Betydning for Statsindtægterne, som den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen) har troet, thi hvis det virkelig forholder sig saaledes, som han antager, at Rentefoden er under 5 pCt., vil nemlig Følgen deraf være, at man faar mere end 100 Rd. for hvert 100 Rd. Kreditbeviser. Dog, mine Herrer, disse Bemærkninger gjælde kun den mindre Del af de omtalte 3 Millioner, og jeg kommer nu til at omtale den større Del af dem, nemlig de 2 Millioner — eller saameget derover, som muligt ikke vil behøves for at faa vor Balance tilveie — hvilke jeg har foreslaaet henlagte til Reserveconden. Det vil maasse være i mange Medlemmers Grindring, at der i de senere Aar meget ofte her i Salen har været fremfat forskjellige Betragtninger om vor Reserveconden, om dens Betydning, om dens Anvendelse og om Vigtigheden af, at en større eller mindre Del af den kunde bestaa i, hvad man har kaldt let realizable Effekter. Det er maasse ikke gaaet fuldkomment klart op, for Alle, hvad Meningen egentlig er hermed og med den Paastand, som fra mange Sider og ligesledes tidligere fra min Side er fremfat om Vigtigheden af Reservecondens Tilstedeværelse samt dens Beskaffenhed. Jeg skal derfor til-

lade mig at forklare for det ærede Thing, hvad dermed er ment. Naar en Mand, som sidder i en Bedrift, enten har et Overflud af denne Bedrift, eller der paa en eller anden Maade tilfalder ham en uventet Indtægt, som han ikke med Fordel kan anvende i selve sin Bedrift, søger han paa anden Maade at frugtbargjøre dette Overflud. Han søger at danne sig en Formue udenfor sin egentlige Forretning, og denne Formue tænker han sig anvendt dels til i Fremtiden at kunne give ham en større aarlig Indtægt, end hans Bedrift vilde kunne give, og dels til at kunne skaffe ham en Sum ihænde i saadanne Tilfælde, hvori uforudsete Omstændigheder kunne gøre det ønskeligt for ham at anvende en saadan, som han ikke kan udbringe af sin Forretning. Den Formue, han saaledes danner sig ved Siden af sin egentlige Bedrift, svarer til, hvad vi i Statshusholdningen kalde en Reserveconden. Reserveconden har nemlig to Bestemmelser, dels at tilveiebringe en for Statskassen stadig Indtægt, som kan lette den øvrige Statshusholdning, og dels at kunne hjælpe til, naar uforudsete Begivenheder indtræffe, hvorved enten Indtægterne formindskes eller Udgifterne forøges, saaledes at Statshusholdningen ikke skal komme i Forlegenhed. Naar altsaa en saadan Mand danner sig en Formue, og han overveier, hvorledes han bedst skal anlægge den for at opnaa sine Formaal, faar det en stor Indflydelse paa hans Beslutning, om han fornemlig tænker den anvendt til at skaffe sig en stadig aarlig Indtægt, eller han fornemlig tænker sig, at den i modende Tilfælde kunde være ham til Hjælp. I det første Tilfælde anlægges han sædvanlig sin Formue paa, hvad man kalder, en mere fast Maade. Han sætter den enten i Prioriteter i faste Giendomme, eller han kjøber Statsobligationer af en saadan Beskaffenhed, at de kunne give ham en nogenlunde god, høj Rente, og som han dog tillige tiltroer en ikke ringe Sikkerhed; men da det ikke ligger i hans Tanke senere igjeu at afhænde dem, tænker han ikke paa, at deres Pris, hvis han skulde afhænde dem, kunde være mindre end den, han har givet for dem, saaledes at han altsaa ikke fik hele sin Kapital tilbage. Han